

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ МУҚИМИЙ
НОМИДАГИ ҚЎҚОН ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

ПЕДАГОГИКА ФАКУЛЬТЕТИ

Мактабгача таълим ва болалар спорти таълим йўналиши 2 босқич
талабаси

Қосимова Лобархоннинг

Мактабгача тарбия педагогикаси
фанидан тайёрлаган

РЕФЕРАТИ

Мавзу: “Оилада болаларни ватанпарварлик рухида тарбиялаш-
замон талаби”

Ўқитувчи:

Г.Назирова

Қўқон – 2011 йил.

**Мавзу: Оилада болаларни ватанпарварлик рухида тарбиялаш-
замон талаби.**

Режа:

1. Ватан, ватан туйғуси ва ватанпарварлик тушунчалари.
2. Ўзбек миллий ватанпарварлари ҳаёти мисолида ёшларда ватанпарварлик ҳиссини тарбиялаш масалалари.
3. Оилада ўғил болаларни ватанпарвар қилиб тарбиялашнинг ўзига хос хусусиятлари.
4. Оилада миллий ўзликни англашни шакллантириш.

Биз халқимизнинг дунёда ҳеч кимдан кам бўлмаслиги, фарзандларимизнинг биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлиб яшаши учун бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этаётган эканмиз, бу борада маънавий тарбия масаласи, ҳеч шубҳасиз, беқиёс аҳамият касб этади.¹

Ислом Каримов¹

Ўзбекистон Республикаси сиёсий мустакилликни кўлга киритгач, ижтимоий ҳаётимизнинг барча соҳаларида туб ислохотлар амалга оширила бошланди. Тоталитар бошқарув усули асосида, иш юритилаётган халқ таълими тизимида ҳам сўнгги йиллар давомида юзага келган муаммоларни халқ этиш вазифаси Республика ҳукумати ҳамда мутасадди ташкилотларни таълим тизимида ҳам жиддий ўзгаришларни амалга оширишга ундади. Шахсан Президентимиз ёшларга, келажак авлодга бўлган эътибори бугунги кундаги энг долзарб масалалардан биридир. Жумладан, Президентнинг бир неча асарларида ёшларнинг таълим-тарбиясига алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Йилларнинг номланиши ва улар асосида режалаштирилган ишларнинг бажарилиши билан бир қаторда

¹ И.А. Каримов. Юксак маънавият енгилмас куч Т.: Маънавият. 2008 й.

ёшларга яратилаётган кенг имкониятлар ва таълим-тарбияга бўлган эътибор четда қолгани йўқ аксинча, долзарб масала эканлигини таъкидлаб ўтилмоқда. Жумладан мактабгача таълим муассасаларида ҳам тарбияланувчиларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш долзарб масалалардан бири эканлигини таъкидлаб ўтиш жоиздир.

Ватан (арабча «ватан» — она юрт) кишиларнинг яшаб турган, уларнинг авлод ва аждодлари туғилиб ўсган жойи, худуди, ижтимоий муҳити, мамлакати.

Ватан инсоннинг руҳияти, турмуш тарзи, онги ва тафаккури, ўтмиши, бугуни ва келажаги мужассам бўлган тушунчадир.

Ватан остонадан, ўзи туғилиб ўсган гўшадан бошланади. Шунинг учун у яшаб, нафас олиб турган хонадонга, улғайиб вояга етишишида мухташам ва қудратли макон бўлган она заминга меҳр-муҳаббат ва садоқат абадий бўлмоғи зарур. Ҳар бир инсоннинг Ватанга бўлган муҳаббати она сути, она алласи ва ота-она меҳри билан унинг вужудига сингиб боради. Ўз ота-онаси, авлод-аждодлари, уларнинг анъаналари, урф-одатлари, касб-корини севмайдиган фарзанд ўзгаларни ҳам севмайди. Шунингдек, миллати, халқи, адабиёти, санъати, дини ва маданиятидан ғурурланиб, ўзи ўсган юрт табиатидан илҳомланиб, унинг муқаддас тупроғи қадрини англаб етмайди. Бу эса манқуртликдан ўзга нарса эмас.

Зеро, ҳеч бир инсон Ватандан ташқарида бахт-саодат топа олмайди. Ўз юртида обрў-эътибори бўлмаган инсон ўзга юртда ҳам қадрланмайди. Шунинг учун ҳам халқимизда «Ўзга юртда султон бўлгунча, ўз юртингда чўпон бўл», «Ўзга юртда шох бўлгандан, ўз юртингда гадо бўлган афзал», «Ўлсанг ўл, Ватанингда бўл!» каби нақллар бежиз айтилмаган. Ҳар кимнинг ўз хонадони, уй-жойи, ўз она юрти нақадар қадр-қимматли эканлигини ўзга юртга сафарга, яшашга борган инсон билади. Буюк мутафаккир Алишер Навоий, Бобур Мирзо, Фурқат ва бошқа бобокалонларимизнинг ўзи туғилиб

ўсган Ватанларидан узоқда кучли Ватан соғинчи билан яшаганлари, она юрт тупроғини, унда ўсган меваларни кўзларига тўтиё қилганлари, юрт ишқиди изтироб чекканлари барчага аён. Уларнинг рухий кечинмалари ҳақиқий ватанпарвар кишининг ҳолатидир. Ҳақиқий ватанпарвар у қаерда яшамасин, Ватаннинг яхши куниди ҳам, ёмон куниди ҳам уни тарк этмайди, у билан бирга бўлади.

Инсондаги энг олий туйғу — Ватан туйғусидир. Ўзи туғилиб-ўсган она юртини жон қадар севадиган, ўзга юрт табиатидан ўз юрти табиатичалик завқ ололмайдиган, диёридаги катта-кичик ютуқлардан фахрланадиган, ҳатто митти чумоли ҳаракатидан завқланадиган бутун ақл-заковати, қалб қўри, куч ва имкониятини шу жамият ва табиат гўзаллиги, ривожига бахшида эта олган инсондагина бу туйғу намоён бўлади.

Ватан ҳам, Ватанга муҳаббат туйғуси ҳам илохий неъмат бўлиб, бутун қон томирларида шу туйғу жўш урган инсонда ватанфурушлик ватанга хиёнатдек жирканч ваҳшийликка мойиллик ҳеч қачон бўлмайди. Шоир «Ўзга юртнинг боғлари-ю боғчаси, ўз юртининг янтоғича кўринмас» деб бежиз айтмаган.

«Ватан туйғуси — бу Ватанни ҳимоя қилиб, Ватан дея фидо бўлган Тўмарис, Широқ, Спитамен, Нажмиддин Кубро, Солихбек додхоҳ, мулла Аликул додхоҳ ... сингари юзлаб шерюракларни эслашдир». Томирида охирги томчи қони қолгунча душманга қарши курашган Жалолиддин Мангуберди, Темир Малик Абдумалик Тўра, Қурбонжон додхоҳ, Мадаминбек Намозботир сингари бўйсунмас баходирларнинг, оғир кунларда қардошларга елкадош бўлай деб, ҳарбий вазирлик лавозимидан истеъфога чиқиб, ота юрти Туркистонга келиб, аёвсиз жангларда ҳалок бўлган Анвар пошшонинг, қулликдан ўлимни афзал билган Оқмасжид, Чимкент, Авлиёота, Тошкент, Жиззах, Самарқанд, Зирабулоқ ҳимоячиларининг номини ёдга олишдир.

Ватан туйғуси — бу мустамлака тузумига қарши бош кўтарган Тошкент, Жиззах, Андижон кўзголончилари, Дукчи Эшон хотирасини унутмасликдир.

Ватан туйғуси — бу зулм-истибоддан кутулиш учун халқни маърифатли бўлишга чорлаган, миллий уйғонишга даъват этган, нажот илмда, бирликда ва ҳаракатда деб билган фидойи зиёлиларни, уларнинг раҳнамолари бўлмиш Мунаввар Қори, Махмудхужа Бехбудий, Абдуллахужа, Авлоний, Фитратларнинг номларини доимо ёдда сақлашдир.

Ватан туйғуси — бу йигирманчи, ўттизинчи, қирқинчи, элтигинчи ва нихоят саксонинчи йилларда халқимизга қарши уюштирган қатли ом — катағонларда қамоқ ва сургун азобларини бошидан кечирган ва халок бўлган Абдулла Қодирий, Чўлпон, Фитрат, Усмон Носир сингари минглаб миллат гулларини унутмасликдир.

Ватан туйғуси — бу Иккинчи Жаҳон урушида фашизмга қарши мардона жанг қилган ватандошларимиз ёдини эҳтиром билан эслашдир.

Ватан ҳимояси йўлидаги қаҳрамонлар инсоният тарихидан ҳеч қачон ўчмайди. Ватанни асраш, ҳар бир қарич ерини кўриқлаш, бу муқаддас бурч бўлиб, озод ва мустақил Ватанга эга бўлиш ҳеч қачон осонликча кўлга киритилмаган. Ватан эрки, мустақиллиги ва озодлиги йўлида қурбон бўлганларни абадий эслаш, хо тирлаш ҳар бир кишининг халқ, миллат, Ватан олдидаги имони ва виждонидир.

Ватан муқаддасдир. Ундан қиммат, ундан азиз, ундан ширин, ундан улуғ неъмат, бойлик йўқдир. Шу бойликни қадрлаган, ундан чексиз фахрланган инсонгина оиласи, халқи, атроф-муҳити, жамиятига меҳр-мухаббатли бўлади. Хуршид Даврон таъбири билан айтганда, «Мухаббатсиз юракка Ватан сиғмайди. Ҳар бир гўдак, ҳар бир киши ўз даври билан Ватанни ёд этади. Дардсиз юракка Ватан сиғмайди. Ватан дарди, Ватан мухаббати билан яшаган юраккина инсониятни севади, инсоният учун куйинади».

Инсонни дунёга келтиришдек муъжиза яратган она билан Ватан хамоҳангдир. Ватан она каби инсон тақдирида муъжизалар маконидир. Шунинг учун икки муъжизакор ёнма-ён она-Ватан деб юритилади.

Инсон она учун қанчалик жонфидалик қилса, Ватан учун ҳам шунчалик қайғуради, уни ардоқлайди, севади, авайлаб-асрайди, турли офатлардан, душманлардан қўриқлайди. Керак бўлса, она-Ватан учун жонини қурбон қилади. Мунис ва муътабар Она инсонни шу ёруғ дунёга келтирса, Ватан уни ҳаёт беланчагида ўстиради, улғайтиради, шахсни шахс сифатида намоён этади. Шу боисдан инсон учун она-Ватандан улуғроқ, муътабар, қимматлироқ макон йўқ.

Халқ ичида Она деганда — Ватан, Ватан деганда эса Она тасаввур этилишида ҳам мажозий маъно бор. Баъзи бир сабабларга кўра, ўзга юртларда яшаётган ватандошларимиз ҳам «Она-юртим», «ота-юртим», «киндик қоним тўкилган юрт» деб соғинч ва фахр билан гапиришларида ҳам олам-олам маъно мужассам. Уларнинг уйлари тўрига бир ҳовуч Ватан тупроғини муқаддас китоб билан ёнма-ён осиб қўйишлари, хонадонларида дутор ёки танбурни сақлашлари, ўзбек хонандалари куй ва кушиқларини доимо тинглашлари, ўзбек урф-одатлари, тилини унутмаслик учун қилган саъй-ҳаракатлари Ватанга бўлган чексиз эътиқоднинг намунасидир.

Имон-эътиқодли инсон Ватанни севади, унга хиёнат қилмайди. Пайгамбаримиз Саллоллоҳу Алайҳи ва саллам айтганларидек: «Хуббўл— ватани минал имони — Ватанни суймоқ иймондандур».

Ўзбекистон Республикаси ўзбек миллатининг Ватанидир. Мамлакатимиз истиқлолга эришгач, Ватан тушунчаси ўзгача мазмун касб этди. Истибдод тузумида коммунистик мафкура ҳукмрон бўлган даврда Ватан тушунчаси тутуруқсиз мазмун ва шаклга эга бўлиб, халқ онгига бу ҳақида мантиқсиз қараш сингдирилган эди.

Туғилиб ўсган ер учун, миллат учун, ўз миллий қадриятлари гуллаб-яшнаши учун фидойи ватанпарвар киши «миллатчи» сифатида қораланар ёки қатағон қилинади.

Тарихимизга бир назар ташласак, «босмачилар» деб ном олган боболаримиз, ўттизинчи, қирқинчи йиллардаги қатағонлар, саксонинчи йиллардаги «Пахта иши» шиори остида турли вахшийликлар йўли билан миллатимизнинг асл фарзандлари йўқ қилиниб ташланди. Халқимиз тили, дини, маданияти, урф-одатлари, анъаналаридан жудо қилинди. Лекин, ҳақиқий миллатпарвар, ватанпарвар инсонлар қандай шароит, вазият бўлишидан қатъи назар асрлар давомида шаклланиб келган миллий-маънавий қадриятлардан юз угирмадилар, уларни авлоддан-авлодга ўтиб бориши, умрбоқийлигини таъминлаш учун курашдилар.

Юртбошимизнинг ватанпарварлиги, миллатпарварлиги эвазига 1991 йилнинг 31 августида Ўзбекистоннинг давлат мустақиллиги эълон қилинган, ўзбек миллатининг қадди тикланди, Ватан қадри ортди, зўравонлик йўли билан йўқ қилинган миллий қадриятларимиз, динимиз («Наврўз» байрами, Рамазон ва Қурбон хайитлари ва хоказо) халққа яна қайтарилди.

Миллий ғурур ва миллий онг ватанпарварлик мезонларидан ҳисобланади. Шунинг учун жамиятимизнинг ҳар бир фуқароси, ота-она, давлат ва жамоат ташкилотларининг асосий вазифаларидан бири — ватанпарварлик миллий онг ва миллий ғурурни ёшлар онгига сингдиришдан иборатдир. Ватанпарварлик туйғуси жуда кенг қамровли эътиқод мазмунига эга бўлиб, у қуйидагиларни мужассам этади:

Ватанпарварлик — ўзи туғилиб ўсган оиласи, жойи, Ватанига ҳурмат, эъзоз, эътиқод ва муҳаббат демакдир.

Ватанпарварлик — ота-онаси, қариндош-уруғлари, дўсти-биродарлари, халқи, миллати, Ватанига муҳаббат ва садоқатдир.

Ватанпарварлик — оила шажараси, авлодлар анъаналари, урф-одатлари, касб-корлари, ахлоқий-маънавий қадриятларини моҳиятан чуқур билиш ва уларга нисбатан ҳурмат, авлод-аждодлардан фахрланиш туйғуси мажмуидир.

Ватанпарварлик - Президентимиз томонидан қабул қилинаётган Фармонлар, Парламентимиз томонидан қабул қилинаётган қонунлар, ҳукумат қарорлари, халқаро ҳуқуқий ҳужжатларни билиш, ҳурмат қилиш ва уларга кундалик ҳаётда тўлиқ амал қилишдан иборатдир.

Ватанпарварлик — давлат рамзларининг моҳиятини мукамал билиш, ундан ғурурланиш, дунёқарашнинг кенглиги, сиёсий онг ва тафаккурнинг шаклланганлиги демакдир.

Ватанпарварлик — халқимиз, Ватанимиз тарихи, тили, адабиёти, санъати, дини, маданиятини, авлодлар меросини мукамал билиш ва уларни дунё миқёсида намоён этишда фаоллик кўрсатишга эришишдир.

Ватанпарварлик — Ватан осойишталиги, ота-она, эл-юрт, жигаргўшалар тинчлигини сақлаш, ҳимоя қилиш учун жисмоний ва маънавий тайёр бўлиш, ҳарбий ватанпарварлик сир-асрори билан пухта қуролланиш, билим, малака ва кўникмага эга бўлишдир.

Ватанпарварлик — ҳалол меҳнат қилиш замирида мамлакатнинг ижтимоий, иқтисодий ва маданий ривожланишига муносиб улуш қўшиш, эл-юрт манфаатларини ўз манфаатларидаи юқори қўйиш демакдир.

Ватанпарварлик — мамлакатимизда яшаётган халқлар, элатлар ва миллатларнинг тили, дини, маданияти, урф-одатлари ва анъаналарига нисбатан ҳурмат билан муносабатда бўлиш ва уларни ўрганиш, миллатлараро дўстлик ҳамкорлик ўрнатиш йўлида фидойилик кўрсатишдан иборатдир.

Ватанпарварлик — Ватанни ҳар қандай душманлардан (ички ва ташқи) ҳимоя этиш, миллат, халқ, Ватан озодлиги, эркинлиги йўлида керак бўлса жонини ҳам фидо қилиш демакдир.

Ватанпарварлик — жамият равнақи йўлида жасорат ва қаҳрамонлик курсатиш ҳиссининг мужассамлигидир.

Ватанпарварлик — ҳар ишда ташаббускорлик ижодкорлик тадбиркорлик кўрсатиш демакдир.

Ватанпарварлик — инсондаги мустаҳкам имон ва эътиқод, соғлом тафаккур ва соғлом фикр бирлигидир.

Ватанпарвар инсон ғийбат, лоқайдлик хиёнат, сотқинлик миллатчилик маҳаллийчилик каби иллатлардан йироқдир.

Ватанпарварлик амалиётда намоён қилиш мезонларидан энг муҳими фидойиликдир. Фидойилик шунчаки оғзаки айтиладиган сўз эмас, балки у амалий фаолият билан боғлиқдир.

Ватан равнақи, халқ фаровонлиги, оила мустаҳкамлиги ва барқарорлиги йўлида халол меҳнат қилган, янгиликларга интилан, адолатсизликка бешафқат бўлган, фақат оптимистик рух билан куйиб-ёниб яшайдиган, авлод-аждодлар, ота-она, Ватан, миллат, келажак авлод олдидаги ўз бурч ва мажбуриятларини виждонан ҳис этган ва уларни бажарган, Ватан, эл-юрт хоинларига нисбатан нафрат билан муносабатда бўлган, жамият ва табиатдаги воқеа ва ходисалар, моддий ва маънавий бойликка «меники», «бизники», «мен», «биз» масъулмиз деган тушунчалар билан муносабатда бўлган, ютуқлардан ғурурланиб, камчиликлардан изтироб чекадиган инсонгина фидойидир.

Фидокорликни намоён этиш учун маънавий муҳит, маънавий фаолият, маънавий ўзликни англаш тизимини яратиш ва шу асосда ёшларда ватанпарварлик фидойилик хусусиятларини шакллантириш ҳар бир фуқаронинг, ота-она ва жамоатчиликнинг асосий вазифасидир.

Лекин 1999 йил 16 февралда Тошкент шаҳрида бўлган даҳшатли террористик воқеа баъзи бир ёшларимизда ватанпарварлик туйғуси

шаклланмаганлигидан далолат беради. Нега бу воқеа юз берди? Нахотки, Ватанни вақтинчалик мансабу бойликка алмаштириш мумкин? Қайси оқпадар ўз онасига, Ватанига, халқига қўл кўтаради?

Албатта, бундайларни инсон дейиш мумкин эмас. Чунки оддий хайвонлар ҳам ўзи туғилиб ўсган жойини ҳеч қаерга алмаштирамайди, парвариш қилган эгасини севади, у оламдан ўтса ҳатто йиғлайди.

Масалан, ит ўзи яшайдиган хонадонга бегона кишини киритмайди, эгасини эса вафодор кўриқчиси бўлиб, уни ҳар қандай бало-қазолардан асрайди.

Ёки, «Мерки» балиғи ўзи дунёга келган кичкинагина ирмоқда тубсиз, поёнсиз денгиздан канчадан-канча тўсиқларни, азоб укубатларни енгиб ўтиб, насл қолдириш ёки ўз ҳаётининг сўнгги дамларини кечириш учун келади. Оддий бир жониворда мавжуд кучли Ватан туйғуси баъзи бировларда бўлмагач, уларни ким ҳам деб аташ мумкин? Ахир, чўлу биёбонлар ҳам, тоғу тошлар ҳам халқда фойда келтиради. Лекин Ватанни сотган ватангадолар, уни тинчлиги, осойишталиги, ривожини кўриб, ичидан ёнадиган ҳасадгуй ватанфурушлардан ҳеч қандай фойда йўқ. Ахир, Ватансиз инсон қабрсиз ва кафансиз мурдадан фарқ қилмайди. Бундайларнинг умри қисқа бўлиб, халқ нафратига, қаҳр-ғазабига албатта учраши муқаррар.

Ватан соғинчини билмаган ватангадоларнинг ҳиссиз, жонсиз кесакдан фарқлари йўқдир. Инсон учун виждон азобидан оғир азоб, эл-юрт нафратига учрашдек оғир жазо йўқ. Шунинг учун ҳар бир инсон, ўсиб келаётган ёш авлод бу аччиқ ҳақиқатни қалбларига жо қилмоғи ҳам фарз, ҳам қарздир.

Ёш авлод қалбида ватанпарварлик туйғусини шакллантириш ҳар бир ота-онанинг, тарбиячи-мураббийларнинг, жамоатчиликнинг Ватан олдидаги бурчларидир.

Ёшлар онгида ватанпарварликни шакллантириш билан боғлиқ ишлар қуйидаги йўналишларда амалга оширилса, ижобий натижа бериши табиийдир:

- ✓ маҳаллалар, оилалар ва ўқув муассасалари ҳамкорлигида амалга ошириладиган маданий-маърифий тадбирлар;
- ✓ мактабгача тарбия муассасалари, умумтаълим мактаблари, олий ва ўрта махсус таълим ўқувчи, талабалар, ёшлар ва бошқа тоифадаги фуқаролар ўртасида олиб борилаётган тадбирлар;
- ✓ оммавий ахборот воситалари, матбуот воситасида амалга оширилаётган ватанпарварлик ғояси билан йўғрилган тадбирлар;
- ✓ ҳарбий ватанпарварлик тарбиясини амалга оширувчи тадбирлар;
- ✓ маънавий-маърифий ишларни такомиллаштириш, самарадорлигини ошириш билан боғлиқ илмий-назарий, илмий-амалий ва илмий-методик йўналишларда тадқиқот ишлари олиб бориш, социологик тадқиқотлар ўтказиш;
- ✓ халқлар, миллатлараро дўстлик-биродарлик ахиллик тотувликни таъминлашга қаратилган тадбирлар;
- ✓ маданий ва маърифий, ижодий ташкилотлар томонидан аҳолининг маънавий маданиятлилик даражасини ошириш, уларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш мақсадида амалга ошириладиган тадбирлар.

Ушбу йўналишдаги тадбирларни амалга ошириш учун аввало ҳар бир таълим муассасасининг мутасадди жамоат ва давлат ташкилотлари билан ҳамкорлик дастури ишлаб чиқилмоғи ва уни амалга оширишнинг механизми яратилмоғи зарур.

Ёшларда ватанпарварлик албатта, ўз-ўзидан тарбияланмайди. Балки таълим-тарбиявий ишларнинг самарали шакл ва методларидан ҳар бир ўқув даргоҳининг ўзига хос хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда фойдаланмоқ зарур. Дарҳақиқат, қуйидаги каби ватанпарвар-фидойилар

клублари, ватан химоячилари тарғибот-ташвиқот гуруҳларининг ташкил этилиши муҳим:

- ✓ жисмонан бақувват ватанпарварларни тарбиялашда халқимизнинг қадимдан қадрият даражасига кўтарилган миллий жисмоний чиниқтирувчи ўйинларидан кенг фойдаланишни йўлга қўйиш;
- ✓ талаба ёшлар кучидан фойдаланган ҳолда ўлкашунослик йилномаларини чоп этишни ташкил этиш;
- ✓ бўш вақтни фаол ташкил этиш, яъни, ҳар бир оила, таълим муассасаси, маҳаллаларда миллий касб сирларини ургатиш механизмини яратиш муҳим роль ўйнайди.

Ушбу тадбирлар мажмуаси негизда йирик оилавий спорт мусобақалари, қўшиқ байрамлари, оилавий ансамблларнинг кўрик танловлари, санъат байрамлари, иқтидорли ижодкор ёшлар билан ўтказиладиган ижодий кечалар, миллий мусиқа, рақс, қўшиқ, миллий эстрада санъатини кенг тарғиб этишга қаратилган махсус телекурсатувлар, телерадио дарслари ташкил этиш, ҳар бир йигит-кизнинг маънавий онги ва тафаккурини шакллантиришда ижобий натижалар беради.

Мамлакатимизда мустақиллик йилларида эришган ютуқларимиз истиқлол ғоялари билан суғорилган кургазмали тарғибот воситаларини шакл ва мазмун жиҳатидан ранг-баранглигини таъминлаш, халқ оғзаки ижоди намуналарини куйловчи оилавий бахшилар ва уларнинг сулолалари чиқишларини ташкил этиш, уларнинг ижоди асосида хужжатли фильмлар яратиш, ҳар бир оилага миллий маърифатнинг кириб боришини таъминлаш маънавий баркамол, ватанпарвар фуқароларни тарбиялашда муҳим восита ҳисобланади.

Ижтимоий-маънавий муҳитни янада соғломлаштириш, диний ақидапарастликнинг олдини олиш, маънавий тубанлик зўравонлик каби иллатларни батамом йўқ қилишга эришиш мақсадида ҳар бир идора ва

ташкilotда, таълим-тарбия муассасаларида, жамоа хўжаликларида махсус «маънавий кунлари», «маънавий сабоқлари» — ўқувлари; музей, тарихий кадамжоларга саёхатлар, Ватан, меҳнат қаҳрамонлари, тарихий ва таниқли шахслар билан учрашувлар ўтказиш, ижодкор оилалар ва ёшлар клублари ташкил этиш, аждодларимиз маданий мероси, кадамжолар, тарихий, ёдгорликлари, урф-одатлари, тўй ва мотам маросимлари, халқ оғзаки ижоди, ўзбек миллий хунармандчилик намуналарини ўрганиш ва келгуси авлодларга ўтказиш мақсадида саёхат ва илмий экспедициялар уюштириш ватанпарвар ёшларни шакллантиришнинг самарали йўллари дир.

Оилада ёш авлодни ота-она намунаси, оила анъаналари, шажараси, касб-кори, ахлоқий-маънавий кадриятлари асосида тарбиялаш, улар онгида оилага садоқат, ўзаро меҳр-муҳаббат, ҳурмат ҳиссини шакллантириш воситасида уларни оилавий ҳаётга тайёрлаш кутилган натижа беради.

Бунинг учун ота-оналарни тарбия жараёнига тайёрлаш мақсадида ота-оналар университетлари ишини тиклаш ва такомиллаштириш, умумтаълим миктаблари, олий ва ўрта махсус таълим мазмунига «Ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш» курсини киритиш мақсадга мувофиқ дир. Ота-оналар ва оила тарбиясида методик ёрдам берувчи оила кутубхонаси сериясидаги китобчалар ва махсус «Оила» журналинини нашр қилишни йўлга қўйиш, барча йўналишлардаги олий ва ўрта махсус таълим муассасаларига «Оила психологияси ва педагогикаси» курсини жорий этиш оилани намуналар тарбия масканига айлантириш воситаси дир.

Шундай қилиб, Ватан муқаддаслигини сақлаш, ватанпарварлик туйғуси билаи халқ, давлат, мамлакат ривожига улкан улуш қўшиш ҳар бир фуқаронинг жамият, келажак авлод олдидаги бурчидир. Бу бурчни ҳалол, пок фидойилик ва жасорат билан бажарган инсонгина ҳақиқий ватанпарвар дир.

Юртбошимиз айтганларидек: «Шу азиз ватан барчамизники. Уни бахт-саодати, ёруғ истиқболи, фаровон келажаги учун яшаш, курашиш, керак бўлса жонни фидо қилиш шу муқаддас заминда яшаётган ҳар бир инсон

учун бахтдир». Ватан келажаги, халқининг бахт-саодати учун миллий ғурури юксак инсон курашади. Миллий ғурур эса миллий ўзликни англаш билан бевосита боғлиқдир. Миллий ўзликни англаш ўзи дунёга келиб ўсган оиласи, маҳалласи, Ватанини севиш, ота-онаси, қариндош-уруғлари, дўсту биродарлари, халқи, миллатига чуқур ҳурмат ва эҳтиромдир. Уларнинг шажараси, ўтмиш авлод-аждодлари, касб-кори, ахлоқий-маънавий қадриятларини мукамал билиш ва улардан фахрланиш ҳисси демакдир.